

[Stegger Nielsen.]

Det er desværre, saaledes som Lovforslaget nu indstilles til Vedtagelse, givet, at kun Halvdelen af dette opfyldes, i alt Fald hvad Paragraffens Ordlyd angaar. Religionsundervisningen er sikret paa den evangelisk-lutherske Læres Grund, og det maa man være taknemmelig for; men det andet har ikke fundet Udtryk i Formaaalsparagraffen, det er ikke taget med, at Folkeskolen som hidtil bygger paa Folkekirkens Grund. Der kan jo under Forhandlingerne komme Ting frem om, hvad der har været tilbudt, og hvad der har været Strid om, men det skal jeg ikke paa nuværende Tidspunkt gaa ind paa.

Det har dernæst været os meget om at gøre at faa betrygget Selvstyret i alt bestaaende Skoledistrikter. Det har været meget afgørende for os at sikre, at hvor man skred til Nedlæggelse af bestaaende Skoledistrikter til Fordel for Oprettelse af Skoleforbund eller Centralskoler, skulde der ikke ske de bestaaende Skoledistrikters Befolkning nogen Uret, forudsat at de havde et rimeligt Børnetal til deres Skoler, at der med andre Ord blev sat Garantier ind i Loven i Form af Krav om en højere Majoritet i Kommunalbestyrelsen, end Lovforslaget indeholder, til Sikring og Værn for Befolkningen. Vi maa jo huske, at Sogneraadsvalgene — det kan vi da roligt sige til hinanden — er Valg, der langtra foregaar paa skolemæssigt Grundlag, men ved hvis Afgørelse der tages helt andre Hensyn. Det vil derfor efter vor Mening være urigtigt, om et Skoledistrikt, der fremdeles har Børn nok til en Skole og ønsker at beholde denne, men som maaske slet ingen Repræsentanter har i Kommunalbestyrelsen, af den Grund skulde risikere, at et mere eller mindre tilfældigt Flertal øjeblikkelig skulde kunne lave Skoleordningen om. Det finder vi for vilkaarligt. Vi har nemlig det Syn, ikke mindst i skolemæssige Forhold, at jo mere Ansvaret stykkes ud i smaa Kredse, ud paa de mange Hjem, des lykkeligere og bedre er det, og omvendt: jo mere det indsnævres, des ringere. Folket skal paa disse Omraader have gode Vilkaar, men ikke Befalinger fra oven, idet vi maa huske, at Barnet tilhører Forældrene og Hjemmet og ikke er Statens. Staten maa stille sig velvilligt med Hensyn til, hvad der økonomisk kan ydes, og det er ogsaa rimeligt, at den har Indseende med og Indflydelse paa Formerne, men det maa være Forældrene i de enkelte Skoledistrikter, der har Hovedindflydelsen.

Centralskolen skal have sin Plads i den danske Skole, og den mindre Skole skal have sin Plads, alle Former skal der være Plads til, alt efter de forskellige Egenes Behov og Befolkningens Syn, og der er her mange Forhold at tage i Betragtning. Vi har hidtil haft mange Former i den danske Børneskole — jeg taler om Skolen paa Landet: Centralskolen, Skolen, der er mindre end Centralskolen, men har flere Klasser, den 2-klassede Skole, den lille Forskole og den vestjyske Skoleordning, og de har alle samvirket harmonisk til Folkets og den unge Slægts Gavn. De har nemlig bygget paa Selvstyrets Grund, og denne Alsidighed og Forskellighed har været et Plus — det kan man være overbevist om. Jeg ønsker ingen af disse Former trængt ud til Fordel for andre, jeg ønsker dem ligestillet med Hensyn til Vilkaar og Muligheder. Dette er for os et Hovedpunkt, og her har vi været angstelige. Skulde Centralskolens Indførelse give den en delvis privilegeret Stilling paa de andre Skoleformers Bekostning, vilde vi anse det for uheldigt. Derfor har vi i vort Ændringsforslag — det er § 6, Stk. 1 — foreslaaet, at hvor Forholdene taler derfor og et Flertal af de kommunale Vælgere i de enkelte Skoledistrikter samt et Flertal paa $\frac{2}{3}$ af Medlemmerne i Kommunalbestyrelserne og ligeledes $\frac{2}{3}$ af Medlemmerne i Skolekommissionerne stemmer derfor, kan to eller flere Kommuner slutte sig sammen til et Skoleforbund, der kan omfatte en fælles Ordning af Kommunernes hele Skolevæsen eller omfatte Dele af dette. Og i § 12, Stk. 4, har vi ligeledes fastsat, at der skal være $\frac{2}{3}$ Majoritet i Kommunalbestyrelsen, hvis man skal kunne oprette en Centralskole eller omlægge bestaaende Skoledistrikter; vi siger, at en saadan Majoritet maa udkræves, hvis der i Skoledistriktet ved en forudgaaende Afstemning har været Flertal imod Nedlæggelsen.

Vedrørende Undervisningsplanen har vi i § 8 fremsat det Synspunkt — og det har været et væsentligt Spørgsmaal for os —, at Undervisningsplanen ikke bør fastsætte det Maal, hvortil der bør naas, i andre Fag end Dansk, Regning og Skrivning. Vedrørende Timetallets Udvidelse vil det af § 14 fremgaa, at vi billiger det udvidede Timetal, men ikke er enige i dets Anvendelse, idet vi mener at maatte sikre et højere Timetal, end vi har nu. Vi har foreslaaet 6 000 lovpligtige Undervisningstimer gennem de 7 Skoleaar, men til Folkeskolens Hovedfag, først og fremmest Dansk, Regning og Skrivning, med Adgang, som